

Studieplan 2005/2006

MASBU Master i helse- og sosialfaglig arbeid med barn og unge (kull 2005 - 07)

Masterstudiet i helse- og sosialfaglig arbeid med barn og unge retter seg mot å videreutvikle helse- og sosialarbeidernes kompetanse til å delta i forebyggende og behandlende arbeid, fortrinnsvis når det gjelder barn og ungdom, men også innen rammen av familiearbeid. Spesielt fokus vil bli rettet mot barn og unges relasjoner og samhandling med hverandre og sine omgivelser.

Studiet skal bidra til å utvikle helse- og sosialfaglig praksis som er basert på en vitenskapelig reflektert forståelse av faglig arbeid med barn, unge og deres familier, som er i vanskelige situasjoner. Praksis skal være en vesentlig premissleverandør for utdanning, forskning og utviklingsarbeid i den forstand at problemstillingene i studiet og i forsknings- og utviklingsarbeidet skal ha en klar praksisforankring og relevans.

Faglig innhold

Studiet består av:

Obligatoriske emner (tilsammen 45 studiepoeng):

- Vitenskapsteori og forskningsmetode (15 studiepoeng) - Høst 2005/2006
- Perspektiver på oppvekst og sosialisering (15 studiepoeng) - Høst 2006
- Perspektiver på arbeid med utsatte barn, unge og deres familier (15 studiepoeng) - Høst 2005

Valgfrie emner (Studentene velger 2 på tilsammen 30 studiepoeng):

- Kommunikasjon, samhandling og relasjonsarbeid (15 studiepoeng)
- Forebyggende arbeid med utsatte barn, unge og familier (15 studiepoeng)
- Funksjonshemmede barn og unge og deres familier (15 studiepoeng)
- Barnevernfaglig utredningsarbeid (15 studiepoeng)

Opptakskrav

Bachelorgrad eller tilsvarende

Personer med 3-årig høyskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom er primær målgruppe, og opptakskravet er at en har slik godkjent utdanning. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier) kan tas opp etter individuell vurdering.

De som har videreutdanning utover bachelornivå, kan søke om å få godkjent denne som deler av masterstudiet. I vurderingen av slike søknader vil den aktuelle videreutdanningen bli vurdert i forhold til Masterutdanningen ut fra faglig relevans, faglig nivå og overlapp i moduler.

Anbefalte forkunnskaper

Det stilles ikke krav om praksis for opptak ved studiet, men praksiserfaring tillegges vekt ved opptak til studiet.

Undervisnings- og læringsmetode

I forbindelse med søknaden på studiet bes studenten skissere et faglig interesseområde sett i forhold til valgfrie emner og arbeid med masteroppgave. Dette følges opp ved studiestart da studentene skal utarbeide individuelle utdanningsplaner.

I den individuelle utdanningsplanen må valg av valgfrie emner begrunnes i forhold til den kompetanseprofil vedkommende ønsker, sett i sammenheng med de øvrige emner og valg av emne for masteroppgaven. Det gis også mulighet for at studentene kan ta valgfrie emner ved en annen institusjon, disse emnene må søkes godkjent ved HiL. Det tilbys individuell veiledning i forbindelse med utarbeidelsen av individuelle utdanningsplaner. I utdanningsplanen skal studenten synliggjøre hvordan vedkommende planlegger sin egen studieprogresjon. Ønsket valg av valgfrie emner med begrunnelse skal framgå av utdanningsplanen. I utdanningsplanen bør studentene også skissere et ønsket opplegg for en masteroppgave. Hensikten med det siste er å sikre at vedkommende ønsker å skrive om et emne hvor han/hun kan få kompetent veiledning ved HiL. Men enda viktigere er det å sikre at studenten allerede fra starten arbeider målbevisst for å bygge opp kompetanse til oppgaven og den fordypning som her kreves, og også at en kan komme i gang med arbeidet så tidlig at det blir realistisk å følge normert studieplan.

Utdanningsplanen godkjennes av studieleder som både vurderer denne ut fra hensynet til å sikre faglig progresjon, men også i forhold til om HiLs rammebetingelser og konkrete fagtilbud står i forhold til studentens mål og ønsker. En godkjent utdanningsplan danner utgangspunktet for en kontrakt mellom studenten og høgskolen.

Studiet er ment tilrettelagt så fleksibelt at det kan tas både som deltidsstudium over lengre tid, og som heltidsstudium over to år. Siden studiet er emnebasert, kan studentene ta ulike deler i ulikt tempo. Skillet mellom deltids- og heltidsstudier vil være fleksibelt, slik at det er mulig å veksle mellom dem ved å ta noen deler på fulltid og andre over lengre tid. Undervisning vil derfor bli organisert i samlinger som er tilgjengelige både for heltids- og deltidsstudenter. Dessuten vil en vesentlig del av kommunikasjonen mellom høgskolen/ lærerne og studentene skje via nett for begge studentkategoriene.

Samlings- og eksamensdatoer høsten 2005 (med forbehold om endringer)

1.samling

Uke	Dato	klokkeslett	Emne
35	30. august	Kl. 11.15 – 18.00	Oppstart 3 mastere (+ CF-opplæring) Alle nye studenter møter Oppstart Vitenskapsteori
	31. august	Kl. 10.15 – 17.00	Vitenskapsteori
	1. september	Kl. 10.15 – 17.00	Perspektiver på arbeid med utsatte barn, unge og deres familier
	2. september	Kl. 10.15 – 15.00	Perspektiver på utsatte barn...
37	12. – 13. september	Kl. 10.15 – 17.00	Vitenskapsteori
39	26. – 27. september	Kl. 10.15 – 17.00	Vitenskapsteori

2. samling

Uke	Dato	klokkeslett	Emne
41	10. oktober	Kl. 10.15 – 17.00	Vitenskapsteori
	11. oktober	Kl. 10.15 – 12.00	Vitenskapsteori
	11. oktober	Kl. 13.00 – 16.00	Perspektiver på utsatte barn...
	12. oktober	Kl. 10.15 – 16.00	Perspektiver på utsatte barn...
	13. oktober	Kl. 10.15 – 17.00 Kl. 10.15 – 14.00	Perspektiver på utsatte barn...
43	24. – 25. oktober	Kl. 10.15 – 17.00	Vitenskapsteori
45	7. – 8. november	Kl. 10.15 – 17.00	Vitenskapsteori

3. samling

Uke	Dato	klokkeslett	Emne
46	17. november	Kl. 10.15 – 17.00	Perspektiver på utsatte barn...,
	18. november	Kl. 10.15 – 15.00	Perspektiver på utsatte barn...,

Eksamen

Uke	Dato			Muntlig eksamen
48	1. desember	Innlevering av essay	Vitenskapsteori og forskningsmetode	Nei

	7. desember	4-timers indiv. hjemmeksamen	Vitenskapsteori og forskningsmetode	Nei
	5. desember	Mappeinnlevering	Perspektiver på arbeid med utsatte barn, unge og deres familier	Nei

Eksamen

Skriving av essay på en avgrenset problemstilling innenfor de respektive emnenes temaområde vil være en viktig evalueringsform. Essayene kan være teoretiske drøftinger eller bruk av teori på empiri som enten er hentet fra egen praksis eller gjennom innsamling av data. I tillegg brukes andre eksamensformer, f.eks hjemmeksamen med oppgitt tema, muntlig eller skriftlig skoleeksamen. Problemstilling skal godkjennes av studieleder og sammenheng mellom valgt problemstilling og studentens fordypningsområde skal her særlig vektlegges. Essayene skal normalt ha et omfang på 10-15 sider.

Det vil på emnene også bli lagt inn arbeidskrav som inngår i evalueringen i den forstand at disse forutsettes godkjent for å kunne gå opp til eksamen. Se for øvrig evalueringspunkt på hvert emne. Oppgavene evalueres med karakterer (A-F).

Den helt sentrale evalueringsformen i studiet er masteroppgaven. Arbeidet med oppgaven utgjør 45 studiepoeng i masterstudiet. Det åpnes for at studenter kan samarbeide om masteroppgaven. Dette forutsetter i så fall at arbeidsomfanget for den enkelte tilsvarende samme nivå som om oppgaven ble løst individuelt. Oppgaven evalueres av en bedømmelseskomite på 3 medlemmer, hvorav minst 1 skal være ekstern, og veileder skal være en av de interne. Oppgaven skal forsvares muntlig og evalueres samlet i muntlig samleeksamen (se neste pkt.).

Det avvikles en individuell avsluttende muntlig samleeksamen hvor bedømmelseskomiteen på masteroppgaven utgjør sensoratet. I den muntlige samleeksamen skal studenten forsvare masteroppgaven.

Det gis en samlet karakter for masteroppgave og muntlig samleeksamen etter karakterskalaen A-F.

Utenlandsopphold

Emner tatt i utlandet kan godkjennes.

Heltid/ deltid

Heltid/deltid

Studielengde

2 år (heltid)

Grad/ kompetanse

Masterstudium

Opptak

Lokalt opptak

Kull

2005/2007

Godkjenningsorgan

Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD)

Masterstudium i helse- og sosialfaglig arbeid (kull 2005 - 07): Struktur/emneoppbygging

Kode	Emnets navn	SP.	O/V *)	Studiepoeng pr. semester			
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)
1VITFORSK	Vitenskapsteori og forskningsmetode (MBU/MVP)	15	O	15		15	
MBUA2	Perspektiver på oppvekst og sosialisering	15	O			15	
MBUA3	Perspektiver på arbeid med utsatte barn, unge og deres familier	15	O	15			
MBUB1	Kommunikasjon, samhandling og relasjonsarbeid	15	V		15		
MBUB2	Forebyggende arbeid med utsatte barn, unge og deres familier	15	V		15		
MBUB3	Funksjonshemmede barn, unge og deres familier	15	V			15	
MBUB4	Barnevernsfaglig utredningsarbeid	15	V		15		
MBUMASTER	Masteroppgave i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier - MBU	45	O			15	30
Sum:				30	30	30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

1VITFORSK Vitenskapsteori og forskningsmetode (MBU/MVP)

Navn:

Vitenskapsteori og forskningsmetode (MBU/MVP)

Kode:

1VITFORSK

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Emnet omfatter vitenskapsteori og forskningsmetoder. Den delen som omhandler forskningsmetode er en videreføring fra BA-nivå spesielt når det gjelder det vitenskapsfilosofiske grunnlaget for kvalitative og kvantitative metoder. Undervisningen i forskningsmetode vil bli fulgt opp i seminarer knytte ttil arbeidet med masteroppgaven.

I vitenskapsteorien vil undervisningen i de ulike vitenskapsteoretiske posisjonene bli knyttet til forklaringsmodeller, menneske- og samfunnssyn og til diskusjonen om skillet mellom ulike vitenskaper. Nyanseringer og mellomposisjoner vil bli vektlagt ved å knytte undervisningen til historiske og aktuelle vitenskapsteoretiske debatter. Hovedvekten vil bli lagt på debattene innenfor samfunnsvitenskap, og spesielt på dem som har relevans for helse- og sosialfaglig arbeid og forskning.

Den delen som omhandler vitenskapelige metoder inkluderer både kvantitative og kvalitative metoder. Grunnlaget for metodene, den praktiske anvendelsen og etikken knyttet til dem vil være sentrale elementer i undervisningen. Det blir lagt vekt på å vise hvordan metodene brukes både i forskning og i profesjonelt arbeid. Disse metodene vil også være grunnlag for arbeid med masteroppgaven, og de vil bli fulgt opp i egne seminarer senere i studiet.

Læringsutbytte:

Vitenskapsteori og vitenskapelige metoder skal gi innsikt i vitenskapens filosofiske grunnlag og metoder som er nødvendig for et høyere grads studium. Målsettingen er at studentene skal utvikle forståelse for vitenskapelig kunnskap slik at de kan vurdere kvaliteten på kunnskapen, hvilke muligheter og begrensninger den har, og hvordan den kan anvendes i konkrete situasjoner. Det siste punktet krever at det oppøves fortrolighet med både kvantitative og kvalitative forskningsmetoder. Innenfor vitenskapsteorien skal studentene tilegne seg kunnskap om de sentrale vitenskapsteoretiske grunnposisjoner som empirisme, rasjonalisme, hermeneutikk, fenomenologi, kritisk teori og konstruktivisme. Studentene skal oppøve etisk bevissthet i forhold til bruk av vitenskapelig kunnskap og metoder, og i forhold til ulike brukergrupper.

Undervisnings- og læringsmetode:

Arbeidsformene i emnet er en kombinasjon av forelesninger og arbeid med essay og forskningsdesign individuelt og i grupper. Det vil også bli gitt veiledning individuelt og gruppevis i forbindelse med studentarbeidene.

Emneeier:**Emne er obligatorisk for:**

Master i Velferdspolitik og Master i Helse- og sosialfaglig arbeid (MBU) og Master i Velferdsforvaltning (MVF) fra høsten 2005

Emne er valgbart for:

Ingen

Arbeidskrav:

Ingen

Eksamensform:

I løpet av kurset skal studentene skrive et individuelt essay om en vitenskapsteoretisk problemstilling. Som avslutning på emnet blir det avholdt en 4-timers hjemmeksamen der studentene prøves i kvalitativ og kvantitativ metode.

Essayet teller 75 % av den samlede karakteren. Den andre oppgaven teller 25 % av den samlede karakteren.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:**Semester:**

Høst

Heltid/ deltid:**Antall studenter:**

80

Godkjenningsorgan:

Studieutvalget

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Alvesson, Mats og Sköldberg, Kaj: *Tolkning och reflektion : vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Studentlitteratur. Lund. 1994. Kap. 1-4, kap. 8 Totalt 207 sider

Hollis, Martin: *The Philosophy of Social Science. An introduction*. Cambridge University Press. Cambridge. 2002. Ch. 1- 7, 9, 11, 12 Totalt 217 sider

Chalmers, Alan F.: *What is this thing called Science*. Open University Press. Buckingham. 2000. Ch. 1, 2,5,6, 7,15 Totalt 89 sider

Ringdal, Kristen: *Enhet og Mangfold* . Fagbokforlaget. Bergen. 2001. Kap. 3,4,5,12,13, 16,19 Totalt 190 sider

Kompendium (Kjøpes hos Storkopi)

1. Aboulaflia, A. (1999): *An interpretation of social constructivism and social constructionism I* Axel et al (eds) *Virksomhed, viden, læring* . Aarhus: Aarhus univ.forla. s 63 – 85. 22s.
2. Olsen, H. (2003) "Gode" kvalitative interview med "riktige" informanter. *Sociologisk tidsskrift* nr. 2 2003 31 sider
3. Lincoln, Y. S. & Guba (2000) The only generalization is: There is no generalization. I R. Gomm, M. Hammersley & P. Foster (eds.) *Case Study Method, Key Issues, Key texts*. London: Sage Publications. 17 sider
4. Brante, T. (1997) Kausal realism och sociologi. *Sociologisk Forskning* nr. 1-2 34 sider
5. Nordby, H. (2005) Livsverdener og begrepsbeherskelse. *Impuls* nr. 1 - 2005: 1-7. 7 sider
6. Nordby, H. (2005) The importance of knowing how to talk about illness without applying the concept of illness. *Nursing Philosophy* 2004: 30-40. 10 sider

Supplerende/anbefalt litteratur (ikke obligatorisk):

Level of course:

MBUA2 Perspektiver på oppvekst og sosialisering

Navn:

Perspektiver på oppvekst og sosialisering

Kode:

MBUA2

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

I emnet vil det bli lagt vekt på ulike teoretiske perspektiver som anvendes i studiet av barn og unge. Ett viktig perspektiv er de utviklingspsykologiske teoriene som vektlegger modning og utvikling, og hvilken betydning relasjonen til andre har på ulike arenaer som familie, barnehage og skole. En annen viktig tilnærming som vil bli vektlagt er ulike konstruktivistiske forståelser av barn og unges utvikling sett i forhold til de miljøbetingelser de vokser opp i. Atferdsorienterte og pedagogiske perspektiver som vektlegger læring, er også sentrale tilnærminger til forståelse av barn og ungdom. I tillegg vil en vektlegge mer sosiologisk anlagte perspektiver som vektlegger institusjonaliseringen av barndom og ungdom, samfunnsmessig posisjon, kulturell virksomhet og barn og unges egen kompetanse og mestring. Disse ulike perspektivene er dels supplerende, dels motstridende. En grunnleggende og helhetlig forståelse av barn og unge, oppvekstmiljø og levekår, fordrer at de ulike teoretiske perspektivene settes i sammenheng og brukes i fortolkninger av empirisk kunnskap om barn og unge. Dermed kan de teoretiske forståelsene gjøres relevante i forhold til de faglige debattene om hvordan barn og unges utvikling, oppvekstmiljø og levekår skal forstås, og på den måten danne et fundament for kvalifiserte faglige oppfatninger av barn og unges samhandling og situasjon på de sentrale oppvekstarenaene som familie, barnehage, skole, skolefritidsordning og fritid.

Læringsutbytte:

Målet med *Oppvekst og sosialisering* er at studentene skal tilegne seg en fordypet innsikt i barn og unges sosialisering, oppvekstmiljø og levekår. Det betyr at de ikke bare skal kjenne til de sentrale psykologiske, pedagogiske og sosiologiske teoriene om barn og unges utvikling, men de skal også oppøve ferdighet i å relatere de ulike teoriene til hverandre og gjøre dem relevante i forhold til problemstillinger hentet fra praksis. I tillegg skal studentene tilegne seg empirisk kunnskap om oppvekstmiljø og levekår, og oppøve ferdigheter til å tolke dette i lyse av teoretiske tilnærminger.

Undervisnings- og læringsmetode:

Det tas sikte på en veksling mellom forelesninger, diskusjoner, gruppearbeid og individuelt arbeid. Studentene skal gjennom seminarer ta aktivt del i undervisningen ved å legge fram gruppearbeid og individuelle arbeider for de andre studentene, og innlede til diskusjoner

Undervisningen er lagt til 3 konsentrerte samlinger à 2 dager på høgskolen. I tillegg er det lagt opp til samarbeidslæring, kommunikasjon og veiledning via internett.

Emneier:

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Emne er obligatorisk for:

Master i helse og sosialfaglig arbeid med barn og unge og deres familier (MBU)

Emne er valgbart for:

Master i pedagogikk og master i velferdsforvaltning

Arbeidskrav:

Ingen

Eksamensform:

Studentene skal levere et fagnotat som utgangspunkt for muntlig eksamen

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:**Semester:**

Høst

Heltid/ deltid:**Studieår:**

2005, 2006

Antall studenter:

40

Vedlegg:

<http://www.hil.no/Dav/158FA0DBFBE7449015180931B267329E7p.pdf> 0 B

Undervisningspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

James,A., Jenks,C., Prout,A. (1999): *Den teoretiske barndom*. Socialpædagogisk bibliotek. Gyldendalske Boghandel , Nordisk Forlag A/S, København. **295 s.**

Fauske,H.,Øia,T.(2003): *Oppvekst i Norge*. Abstrakt forlag as. **276 s.**

Hundeide,K. (2003): *Barns livsverden. Sosiokulturelle rammer for barns utvikling* . Cappelen Akademisk Forlag. **200 s.**

**Høgskolen
i Lillehammer**

Lillehammer University College • hil.no

Level of course:

MBUA3 Perspektiver på arbeid med utsatte barn, unge og deres familier

Navn:

Perspektiver på arbeid med utsatte barn, unge og deres familier

Kode:

MBUA3

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

I dette emnet ligger hovedvekten på barn og unges problemer, deres ressurser og mestring av problemene. Ulike typer problemer knyttet til barn og unges atferd, miljø og sentrale oppvekstarenaer vil bli problematisert i forhold hvordan de skal forstås, forklares, og hvordan de skal møtes med ulike typer tiltak. Det er også viktig å se at problemene eller vanskelighetene er knyttet til barn og unges egen utvikling og til miljømessige og samfunnsmessige endringer. Som oftest er problemene forbundet med et samspill av ulike faktorer knyttet til samfunnsmessige betingelser, oppvekstmiljø (familie, sosialisering, osv.), psykologiske og sosialpsykologiske forhold, og til barn og unges atferd og handlinger. Det er også viktig å se disse problemene i forhold hjelpeapparatet. Grovt sett kan tiltak rettet mot barn og unge som har problemer, eller står i fare for å utvikle problemer, inndeles i forbyggende tiltak, omsorgstiltak, behandlingstiltak og habilitering. Som oftest vil disse tiltakene settes inn i kombinasjon, og i forhold til tiltak som skal stimulere den enkeltes egen deltakelse og mestring. Kunnskap om og erfaringer med tilstandsbilder, risikofaktorer, beskyttelsesfaktorer og forandringsprosesser vil være sentrale temaer gjennom hele studiet.

Læringsutbytte:

Dette emnet tar opp ulike perspektiver på problemer og vansker barn og unge opplever.

Det er også et spesielt fokus på familiens betydning som vedvarende og bærende fundament i alle menneskers oppvekst, og som avgjørende faktor i utformingen av menneskers liv. Studentene skal tilegne seg kunnskap om barn og unges problemer på ulike arenaer, årsakssammenhenger, og ulike typer tiltak som brukes for å motvirke eller løse problemene. Det legges særlig vekt på at studentene skal tilegne seg økt forståelse for samspillet mellom barnet, familien og den kulturelle konteksten som familien befinner seg i. Videre blir det lagt vekt på å belyse hvordan forebygging, omsorg og behandling kan gjennomføres i et slikt helhetlig perspektiv. Modulene skal også gi studentene et bedre grunnlag for faglig utredningsarbeid. Det er også en målsetning å bringe fram problemstillinger som kan være gjenstand for videre forsknings- og utviklingsarbeid som for eksempel kan være relevant for masteroppgaven.

Undervisnings- og læringsmetode:

Det tas sikte på en vekslning mellom forelesninger, diskusjoner, gruppearbeid og individuelt arbeid. Emnet tar utgangspunkt i studentenes erfaringer fra praksis (yrkespraksis og/eller tidligere studentpraksis), og det blir derfor lagt vekt på at teori og metode knyttes til gjennomgang av konkrete kasus.

Emneier:

Emne er obligatorisk for:

Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier (MBU)

Emne er valgbart for:

Ingen

Arbeidskrav:

For å gå opp til eksamen må studentene ha levert inn utkast til to av mappeoppgavene til fastsatte tidspunkt. Arbeidet leveres som gruppeoppgaver.

Eksamensform:

Studentene evalueres gjennom mappe-evaluering. Eksamensmappen leveres inn ved slutten av semesteret som en individuell oppgave. Det gis en samlet karakter for mappen.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Anbefalt gjennomført modulen MBUA2 - Perspektiver på oppvekst og sosialisering.

Sensorordning:

Semester:

Vår

Heltid/ deltid:

Antall studenter:

90

Emneansvarlig:

Astrid Halså

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Dencik, L. og Schultz Jørgensen (1999)(red: :Børn og familie i det postmoderne samfund. Hans Reitzels forlag. København. 1999. Til sammen 302 sider. Følgende kapitler i boka er pensum:

- Dencik, L: Fremtidens barn - om postmodernisering og sosialisering
- Qvortrup, J: Barndom og samfund
- Bäck – Wiklund, M: Moderne moderskap
- Moxnes, K: Børn og skilsmisse – en forandringsprosess med konsekvenser
- Jensen, A: Børn i den skandinaviske samboerfamilie
- Schwartz, R: Stedforældrefamilien
- Ottosen, M., H: Familieopfattelse blant barn i sammenbragte familier
- Schultz Jørgensen, P: Barnet i risikofamilien
- Skytte, M: Etniske minoritetsbarn og deres familier
- Christensen, E: Børn i familier med alkoholmisbruk
- Halskov, T: Trængte eneforsørgerfamilier
- Lassbo, G: Den postmoderne eneforælderfamilie i Norden, Europa
- Bjönberg, U: Familiens pligter og ansvar: Skandinaviske familier i Europa

Johnsen, A., Sundet R, og Torsteinsson (red): Samspill og selvpålevelse. Nye veier i relasjonsorientert terapi. 2.opplag. Tano Aschehoug. Oslo 2000. Antall sider 244

Nordahl, T., Sørli, M., Manger, T., Tveit: Atferdsproblemer blant barn og unge. Fagbokforlaget. Bergen. 2005. Kap1 – 6. 162 sider

Kompendium (kjøpes Storkopi)

Grue. L.: Medisinsk og sosial forståelse av funksjonshemming. I Grue : Funksjonshemmet er bare et ord. Kap. 4.. Abstrakt forlag . Oslo. 2004. S (101-131).

Gustavsson A: Inifrån utanförskapet. I Tøssebro (red). Den vanskelige integreringen.Universitetsforlaget. Oslo. 1997. S. (100- 129)

Lundeby, H og Tøssebro, J (2004): Kampen og tilfredsheten. I Askheim, O. P, Andersen, T og Eriksen J. (red:) Sosiale tjenester for familier med funksjonshemmede barn. Gyldendal Norsk Forlag. Oslo. 2004. S (23- 37)

Marthinsen, E: "Evidensbasert" praksis og ideologi. Nordisk sosialt arbeid. Årg 24, nr 4. 2004. S 290-302.

Watson, N): "Well, I know this is Going to Sound very Strange to You, but I Don't see Myself as a Disabled Person: Identity and disability. I Disability & Society, Vol 17, nr.5 (s 509-527) 2002– 18 sider

Antall sider: 812

**Høgskolen
i Lillehammer**

Lillehammer University College • hil.no

Level of course:

MBUB1 Kommunikasjon, samhandling og relasjonsarbeid

Navn:

Kommunikasjon, samhandling og relasjonsarbeid

Kode:

MBUB1

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Relasjonsarbeid er viktig i alt helse- og sosialfaglig arbeide med barn, unge og familier. Kompetanse i relasjonsarbeid omfatter blant annet å kunne etablere, opprettholde og avslutte en relasjon, analysere og bearbeide egne bidrag til relasjonen, tåle ulike følelser og reaksjoner hos brukerne og seg selv, samt å vedlikeholde en allianse og holde ut et kontaktforhold over tid. Relasjonsarbeid skjer innenfor ulike kontekster, og omfatter mellom annet kartleggende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende/habiliterende og lindrende virksomhet.

Tilnærmingen til relasjonsarbeid er helhetlig, og det vil bli lagt opp til prosesser som bidrar til å utvikle relasjonskompetanse hos den enkelte, samt å knytte teori til de erfaringene som studentene har fra praksisfeltet.

Studenten skal fordype seg i et fagområde enten på egen arbeidsplass eller i praksis på en arbeidsplass som høgskolen godkjenner. Ved at veiledning og undervisningen skal foregå i grupper under samlingene ved høgskolen, vil studentene også få innblikk i medstudenters fordypningsområde.

Læringsutbytte:

Studentene skal

- tilegne seg ferdigheter i kommunikasjon og samhandling med ulike brukere og med brukere i ulike kontekster
- tilegne seg kunnskap om og innsikt i det vitenskapelige grunnlaget for ulike tilnærminger i relasjonsarbeid
- utvikle selvinnsett og evne til selvrefleksjon
- tilegne seg innsikt i og kunnskap om deltagende observasjon som grunnlag for utviklingsarbeid

Undervisnings- og læringsmetode:

Det er lagt til rette for fleksibel læring og varierte arbeids- og undervisningsformer vil derfor bli brukt. Læringen vil være problembasert, og det legges vekt på å utvikle et vitenskapelig perspektiv på praksis.

Arbeidsformene varierer fra tradisjonelle forelesninger og individuell lesning til gruppearbeid og veiledning.

Undervisningen er lagt til 3 konsentrerte samlinger à 2 dager på høgskolen. I tillegg er det lagt opp til samarbeidslæring, kommunikasjon og veiledning via internett.

Emneier:

Emne er obligatorisk for:

Emnet er ikke obligatorisk

Emne er valgbart for:

Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier (MBU), Master i Velferdspolitik og Master i Velferdsforvaltning (fra våren 2006)

Arbeidskrav:

Studentene skal ha gjennomført to individuelle arbeidskrav for å kunne gå opp til eksamen.

Eksamensform:

Studentene skriver et essay med en begrunnet problemstilling fra det området som hun/ han har valgt å fordype seg innenfor. Problemstillingen skal ha både en teoretisk og empirisk forankring, og essayet skal inneholde refleksjon over egne yrkesrelevante erfaringer.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:

Semester:

Vår

Heltid/ deltid:

Antall studenter:

40

Emneansvarlig:

Inger Marie Bakke og Sigrun Nilsen

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Bråten, S.: *Kommunikasjon og samspill - fra fødsel til alderdom* . 2. utgave, Universitetsforlaget, Oslo, 2004. S.15-174.

Eide, H. og Eide, T.: *Kommunikasjon i praksis. Relasjoner, samspill og etikk i sosialfaglig arbeid* . 1. utgave, Gyldendal Norsk forlag, Oslo, 2004. S.15 – 123, 155-299.

Løvlie Schibby, A-L: *En dialektisk relasjonsforståelse i psykoterapi med individ, par og familier*. Universitetsforlaget, Oslo, 2002. S. 17- 120, 233-263, 292-301, 346-368.

Aamodt, L. G.: *Familien mellom mange hjelpere*. Refleksjoner i sosialfaglig arbeid. Fagbokforlaget, Bergen, 2005. Side 7- 48, 66-157, 170-182.

I kompendium (fås kjøpt hos Storkopi)

Aubert, A-M: *Den betydningsfulle kroppen* . I Lindbæk, B.: *Kommunikasjonsverksted I sosialt arbeid*. Høgskoleforlaget, Kristiansand, 2004. S. 134 – 167.

Bo, K-A: *Børnesamtalen*. I. Dansk socialrådgiverforenings tidsskrift: Uden for nummer. Hefte 6, vol. 4, 2003. Side 5–17.

Heggen, K.: *Krenkende pleie og behandling* . I Sætersdal, B. og Heggen, K.. I den beste hensikt? "Ondskap" i behandlingssamfunnet. 1. utgave, Akribe Forlag, Oslo, 2002. S. 33-57.

Nilsen, S.: *Vi er internasjonale. En studie av innvandrerkvinnens hverdagsliv i krysspress mellom underordning og frigjøring*. Gøteborgs Universitet Institusjon för socialt arbete. Skriftserie 1999 nr. 5, 1999. S. 189-206, 257-270.

Supplerende/anbefalt litteratur (ikke obligatorisk):

Abrahamsen, G.: *Et levende blikk. Samspillsobservasjon som metode for læring*. Universitetsforlaget, Oslo, 2004.

Bakke, I.M. og Aubert, A-M.: *Hvordan kan observasjon av relasjonelt samspill bidra til økt profesjonell kompetanse i møte med funksjonshemmede brukere?* Paper til 1. nasjonale konferansen om Forskning om funksjonshemmede. Lillehammer 20. – 21. september 2004.

Fangen, K.: *Deltagende observasjon*. Fagbokforlaget, Bergen, 2004.

Lorentzen, P.: *Fra tilskuer til deltager. Samhandling og kommunikasjon med voksne utviklingshemmede*. Universitetsforlaget, Oslo, 2003.

Hedenbro, M. og Wirtberg, I *Samspilletts kraft. Marte Meo – muligheter til utvikling* . Oslo: Kommuneforlaget, Oslo, 2002.

Haram: A.: *Dialogens kraft. Når tanker blir stemmer*. Oslo: Universitetsforlaget, Oslo, 2004.

Larsen, E.: *Miljøterapi med barn og unge. Organisasjonen som terapeut*. Universitetsforlaget, Oslo, 2004.

Lindbæk, B.: *Kommunikasjonsverksted i sosialt arbeid* . Høgskoleforlaget, Kristiansand, 2004.

Løvlie Schibby, A-L: *En dialektisk relasjonsforståelse i psykoterapi med individ, par og familier* . Universitetsforlaget, Oslo, 2002.

Nilsen, S. (1999): *Vi er internasjonale. En studie av innvandrerkvinnens hverdagsliv i krysspress mellom underordning og frigjøring*. Gøteborgs Universitet Institusjon för socialt arbete. Skriftserie, nr. 5, 1999.

Nygren, P.: *H andlingskompetanse – Om profesjonelle personer*. Gyldendal Akademiske, Oslo, 2004.

Sætersdal, B. Og Heggen, K.. *I den beste hensikt? ”Ondskap” i behandlingssamfunnet* . Oslo: Akribe Forlag, 2002.

Øvreide, H. : *Samtaler med barn. Metodiske samtaler med barn i barnevernsinstitusjoner* . Høgskoleforlaget, Kristiansand, 1995.

Level of course:

MBUB2 Forebyggende arbeid med utsatte barn, unge og deres familier

Navn:

Forebyggende arbeid med utsatte barn, unge og deres familier

Kode:

MBUB2

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Studenten skal tilegne seg kunnskap om samfunnsmessige forhold og endringer som bidrar til marginalisering av barn og unge, som f. eks fattigdomsproblematikk og rusavhengighet hos foreldre eller rusbruk blant ungdommene selv, og hva som kan gjøres for å motvirke at problemer oppstår. Tidlig intervensjon og støtte, opplæring og veiledning til foreldre med spesielle vansker har vist seg å ha stor forebyggende betydning. Skolens og barnehagens forebyggende betydning vil bli vektlagt, fordi disse institusjonene har særlig stor betydning i forhold til å fange opp utsatte barn og unge, og en viktig funksjon i forhold til å styrke barn og unges mestringsmuligheter gjennom å styrke deres skolefaglige og personlige kompetanse.

Studentene skal sette seg inn i nyere forskning om resilience- og mestringsforskning. Emnet har et generelt mestringsfokus og studentene skal kjenne til kognitive, atferdsorienterte og løsningsfokusede forståelsestradisjoner. Et spesielt fokus vil bli lagt på menneskers egne løsningsstrategier, herunder en drøfting av self-efficacy- begrepet, mestringsstillit-begrepet og språklige kontrollfunksjoner. Modulen vil vektlegge evne til å iverksette praktiske tiltak innefor en mestringsstradisjon.

Støtte i nettverket og gode sosiale relasjoner har vist seg å være en kritisk faktor for at utsatte familier, barn og unge skal mestre hverdagen. Nettverksbygging og ulike former for nettverkstiltak vil derfor være sentrale tema i denne modulen. Forutsetningen for vellykket forebyggende arbeid er imidlertid bevisstheten om at utsatte familier ofte sliter med sammensatte problemer som krever langsiktig, målrettet, samordnet og tverrfaglig innsats både på makro- og mikronivå (på samfunns og individnivå). I denne modulen vil derfor tverrfaglig og tverretatlig samarbeid stå i fokus.

Læringsutbytte:

Forebygging dreier seg om å redusere risikofaktorer i barn og unges liv, samt å styrke familien og de unges ressurser og kompetanse. Studentene skal opparbeide seg innsikt og kunnskap om marginaliserende prosesser som har uheldige konsekvenser for barn og unges velferd. Videre skal studentene utvikle forståelse for at forebygging dreier seg om å støtte prosesser i retning av at barn, unge og deres familie får økt makt over egen livssituasjon og derved settes i stand til finne løsninger på sine problemer. En sentral målsetting er at studentene skal tilegne seg forståelse for at forebyggende arbeid forutsetter tidlig, sammenhengende og selvstøttende innsats.

Det vil bli lagt vekt på at studentene skal tilegne seg oversikt over og kunnskap om universalforebygging som betegner prosesser som tar sikte på å hindre at problemer oppstår og som gjelder alle barn, unge og deres familier. Videre vil det bli lagt vekt på selektiv forebygging, som tar sikte på at studentene tilegner seg kunnskap og forståelse for hvordan de tidlig kan identifisere spesielle behov og forhindre at problemer utvikler seg. Forebyggende innsats krever langsiktig tverrfaglig og ofte tverretattlig innsats og samarbeid. I denne modulen vil det derfor være et viktig siktemål at studentene får erfaring med tverrfaglig samarbeid rettet mot forebyggende tenkning og tiltaksarbeid.

Undervisnings- og læringsmetode:

Det tas sikte på en vekslning mellom forelesninger, diskusjoner, gruppearbeid og individuelt arbeid. Studentene skal i løpet av emnet jobbe i tverrfaglige grupper med en problemstilling om forebygging rettet inn mot en selvvalgt brukergruppe. Oppgaven kan være en utredningsoppgave, utprøving av forebyggende tiltak, eller en drøfting av tema knyttet til forebyggende arbeid med barn, unge og deres familier.

Undervisningen er lagt til 3 konsentrerte samlinger à 2 dager på høgskolen. I tillegg er det lagt opp til samarbeidslæring, kommunikasjon og veiledning via internett.

Emneeier:

Emne er obligatorisk for:

Emnet er ikke obligatorisk for noen studier

Emne er valgbart for:

Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier (MBU), Master i Velferdspolitik og Master i Velferdsforvaltning (fra våren 2006)

Arbeidskrav:

Ingen

Eksamensform:

Eksamen vil bestå av en gruppeoppgave om forebyggende arbeid, samt et individuelt foredrag om tverrfaglig, forebyggende arbeid.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Heltid/ deltid:**Antall studenter:**

25

Godkjenningsorgan:

Studieutvalget

Dato for godkjenning:

revisjon 15. des 2005

Emneansvarlig:

Halvor Fauske

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Bengel, J, Strittermatter, R, Willmann, H (1999): What keeps people healthy. The current State of Discussion and the relevance of Antonovsky`s salutogenetic model of health. Reserarch and pratice of helath Promotion Volum 4. Federal Center for Health Education. Kap 1, 2, 3 og 4 (S1-70) 70 sider (Elektronisk på Fronter)

Bjørge, T., Carlsen, Y: (1999). Vold, rasisme og ungdomsgjenger – forebygging og bekjempelse. Oslo: Tano Aschehoug. Del III. (s.139 – 241) 102 s

Cleaver, H., Unell, I., Aldergate, J. (2000): Children`s needs Parenting Capacity. The impact of parental mental illness, problem alcohol and drugs, and domestic violence on children`s development. London. The Stationary Office. 138s.

Haggerty, R. J., Sherrod, L. R., Garmezy, N. og Rutter, M. (1994) (red): Stress, risk and resilience in children and adolescents. Process, mechanisms and interventions. Cambridge: Cambridge University Press. Forord, kap.2, kap. 3, kap. 5. Kap. 8, kap. 10. 217s.

Watson, D. L. & R.G. Tharp (2001): Self-directed behaviour. California: Brooks Cole. Kap. 1, kap. 4, kap. 5 og kap. 7 s. 198-222. 108 s.

I kompendium (Kjøpes Storkopi):

Brumoen, H. (2000). I sannhetens Øyeblikk: Automatisert uønsket atferd, eller mestringstillit nok til å ”presse fram” en ønsket handling. Nordisk psykologi, 52 (2), 83 – 94 11s.

Derisley, J. Cognitive Therapy for Children, Young People and Families: Considering Service Provision. *Child & Adolescent Mental Health*, Feb2004, Vol. 9 Issue 1. 15s.

Martin, J (2004): Self-Regulated Learning, Social Cognitive Theory, and Agency. *Educational Psychologist*, 30 (2). 135-145

Mrazek, P. J., Haggerty, R., J.(1994): Reducing Risk for Mental Disorders. *Frontiers for Preventive Intervention Research*. Washington D.C. National Academy Press (s.19- 29)..

Ogden, T. (1999): Antisosial atferd og barneoppdragelse. Parent management training som forelderopplæring. *Spesialpedagogikk* 6, 3-17. 15s.

Shirk, S. R. (2001). Development and cognitive therapy. *Journal of Cognitive Psychotherapy: An international quarterly*, 15(3), 155-163. 8s.

Ryburn, M. & Atherton, C. Family Group Conferences: Partnership in Practice. *Adoption & Fostering* vol. 20 no. 1 p 16-23 Spr 1996. 7s

Sommerschild, H (1998): Mestring som styrende begrep. I Gjærum, B., Grøholt, B., Sommerschild, H (red): Mestring som mulighet i møte med barn, ungdom og foreldre. Universitetsforlaget. (s. 21 - 64). 45 s

(100 sider valgfritt) Totalt 859 sider

Supplerende/anbefalt litteratur (ikke obligatorisk):

Albee, G. W., Gullotta, T. P. (1997): Primary prevention works. *Issues in children's and families lives*. Thousand Oaks. National Mental Health Association, Sage publication. 289s.

Haggerty, R. J., Sherrod, L. R., Garmezy, N. og Rutter, M. (1994) (red): Stress, risk and resilience in children and adolescents. Process, mechanisms and interventions. Cambridge: Cambridge University Press. 243s.

Helland, H. Øia, T.(2000): Forebyggende ungdomsarbeid. Bergen : Fagbokforlaget

Brumoen, H (2000): Bygging av mestringstillit: Oslo: Gyldendal Akademisk

Level of course:

MBUB3 Funksjonshemmede barn, unge og deres familier

Navn:

Funksjonshemmede barn, unge og deres familier

Kode:

MBUB3

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Innholdsmessig vil det fokuseres på aktuelle tema i forbindelse med å vokse opp med

funksjonshemming. Det blir lagt vekt på å belyse de utfordringene som barnet møter i samspill med andre barn i lek og fritid, og i forhold til de kravene som barnehage og skole stiller. Videre vil det bli lagt vekt på å utdype hvordan identitet dannes, samt hvordan forutsetninger for å kunne ta ansvar for eget liv utvikles. Teori om identitetsutvikling, mestring, empowerment, sosialt nettverk, inkludering og segregering vil derfor inngå her.

Videre vil det bli lagt vekt på å belyse hvordan livssituasjonen til familier som får et funksjonshemmet barn endres. En vil her gå inn på hvilke konsekvenser dette har for familiemønster, kjønnsroller og søskenrelasjoner. I tillegg vil det bli lagt vekt på å problematisere hva som er god nok omsorg gitt de behovene som barnet har.

Det vil bli lagt vekt på å belyse hjelpeapparatets tilpasning og evne til å møte barnas, den unges og familiens behov. En sentral problemstilling er hvordan profesjonelle hjelpere kan støtte opp om foreldrenes mestringsstrategier og i samarbeid med familien utvikle tiltak og tjenester som foreldre ser på som nyttige hjelpetiltak. Problemstillinger knyttet til organisering av velferdstjenester, brukermedvirkning, tidlig intervensjon og tilrettelegging i et livsløpsperspektiv vil bli vektlagt. Det samme blir løsnings- og ressursfokuset arbeid med målgruppen.

Læringsutbytte:

Barn og unge med medfødte eller ervervede funksjonshemninger av kognitiv, fysisk, psykososial eller sensorisk art vil i likhet med andre barn ha en oppvekst preget av lek, utvikling, læring og vennskap. Hensikten med denne modulen er at studentene skal tilegne seg kunnskap om og innsikt i hvordan det fra barn og unges ståsted kan oppleves å vokse opp med funksjonshemming. Det blir særlig lagt vekt på å belyse utfordringer som barn/unge møter i på sosialiseringsarenaer som familie, barnehage/ skole, fritid og i forbindelse med overganger fra barndom til voksenliv.

Studentene skal også tilegne seg innsikt i prosesser i tilknytning til utvikling av den funksjonshemmedes autonomi og evne til å håndtere eget liv, og de skal utvikle kunnskaper om og ferdigheter i hvordan de på en hensiktsmessig måte kan legge opp til strategier som bidrar til at barnet og den unge blir del av et inkluderende praksisfellesskap. Som del av dette vil det særlig fokuseres på hvordan støtte barn og unges egne forsøk på mestre utfordringer.

Barn og unge med spesielle behov for hjelp og støtte vil på forskjellig måte utfordre familiesystemet. Barnets forutsetninger og behov vil variere, og foreldrene har i ulik grad forutsetninger for å imøtekomme dette. I modulen vil det bli lagt vekt på at studentene tilegner seg forståelse for hvordan det å ha et funksjonshemmet barn kan påvirke familiesystemet og relasjonene i familien. Det vil særlig bli lagt vekt på kunnskap om hvordan foreldre mobiliserer ressurser for å mestre barneomsorgen og hvordan hjelpeapparatet kan støtte opp under foreldrenes mestringsstrategier.

Mange familier trenger støtte, hjelp og veiledning fra hjelpeapparatet. Funksjonshemmede barn og familier møter ofte et fragmentert og byråkratisk hjelpeapparat, som i liten grad er tilpasset familiens samtlende hjelpebehov. Det vil derfor bli lagt vekt på at studentene skal reflektere over og arbeide med problemstillinger om hvordan hjelpeapparatet i større grad kan imøtekomme barnet og familiens behov for fleksible og bruker tilpassede tjenester.

Undervisnings- og læringsmetode:

Det tas sikte på en vekslning mellom forelesninger, diskusjoner, gruppearbeid og individuelt arbeid. Studentene skal gjennom seminar ta aktivt del i undervisningen ved å legge fram arbeider for de andre studentene, og innlede til diskusjoner.

Emneier:

Emne er obligatorisk for:

Emnet er ikke obligatorisk

Emne er valgbart for:

Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier (MBU), Master i Velferdspolitik og Master i Velferdsforvaltning (fra våren 2006)

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Arbeidskrav:

For å gå opp til eksamen må studentene ha gjennomført et godkjent arbeidskrav i form av et forberedt innlegg om temaet funksjonshemmede barn, unge og deres familier til gruppediskusjon.

Eksamensform:

Eksamen består i et individuelt essay hvor studenten skal skrive om en selvvalgt problemstilling knyttet til temaet funksjonshemmede barn, unge og deres familier.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:

Semester:

Høst

Heltid/ deltid:

Antall studenter:

40

Godkjenningsorgan:

AHS avd.styre

Dato for godkjenning:

29. nov 2005

Emneansvarlig:

Anne Stine Dolva og Marit Kollstad

Vedlegg:

[Pensum MBUB3 V2005](#) 0 B

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Askheim, Andersen og Eriksen red (2004): *Sosiale tjenester for familier som har barn med funksjonsnedsettelse*. Gyldendal

Grue (1999): *Funksjonshemmet ungdom og livskvalitet*. Oslo: Ad Notam Gyldendal

Grue, L (2001): *Motstand og mestring. Om funksjonshemming og livsvilkår*. Oslo: Abstrakt forlag.

Grue, L (2004): *Funksjonshemmet er bare et ord. Forståelser, framstillinger og erfaringer*. Oslo: Abstrakt forlag AS

Gustavsson, A (1992): *Livet i "integrasjonssamfunnet" - en analyse av nærhetens sosiale betydning*. I J Sanndvin (red): *mot normalt? Omsorgsideologier i forandring*. Kommuneforlaget, Oslo s 203 - 243.

Söder, M (1990): *Prejudice or ambivalence? Attitudes towards people with disabilities*. *Disability, Handicap and Society*, 5: 227-242.

Traustadottir, R. (1991): *Mothers Who Care. Gender, Disability and Family Life*. *Journal of Family Issues*, 12: 211-228.

Tøssebro og Lundby (2002): *Å vokse opp med funksjonshemming – de første årene*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Supplerende/anbefalt litteratur (ikke obligatorisk):

Level of course:

MBUB4 Barnevernsfaglig utredningsarbeid

Navn:

Barnevernsfaglig utredningsarbeid

Kode:

MBUB4

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Barnevernforskning er et relativt ungt forskningsområde. I NOU 2000:12 *Barnevernet i Norge* fremholdes det, med referanse til norsk og internasjonal forskning, at det er grunn til å reise tvil om i hvilken grad beslutningene i barnevernet preges av vitenskapelighet og rasjonalitet (NOU 2000:12, s. 112). Med utgangspunkt i den faglige kompleksiteten og den store maktutøvelsen knyttet til utredningene i de mest alvorlige sakene, er det viktig å gi studentene dypere forståelse av utredningsarbeidets teori og metodikk samt de juridiske og etiske aspektene som preger dette arbeidet.

Studentene vil lære hvordan utredningsarbeidet kan støttes av den forskningen som finnes på dette området, den grunnleggende logikken i det barnevernfaglige og juridiske grunnlaget i utredningsarbeid samt å reflektere over etiske dilemmaer i denne type arbeid. Studentene skal sette seg inn i eksempler på teoretisk forankrede metoder som er utformet som standardiserte modeller for barnevernsfaglig utredningsarbeid og trene seg i å anvende slike modeller med utgangspunkt fra en realistisk kasuistikk. I forbindelse med en slik ferdighetstrening vil de teoretiske, metodiske, juridiske og etiske aspektene som har relevans i de ulike konkrete sakene systematisk bli interfoliert som en integrert del i studentens læringsprosess.

Utredningene er ulike fra sak til sak og gjennom å trene seg i utredningsmetodikken skal studentene få økt forståelse av at utredningene skal være i samsvar med sakenes egenart. I barnevernloven og retningslinjene for saksbehandlingen står det bl.a. at undersøkelsen ikke skal gjøres mer omfattende enn formålet tilsier, og at fremgangsmåten må være tilpasset sakens alvorlighetsgrad. Dette er en av grunnene til hvorfor spesielt forholdet mellom det barnevernsfaglige skjønnet og det juridiske skjønnet i utrednings- og beslutningsprosesser blir vektlagt i undervisningen.

Læringsutbytte:

Undervisningen skal øke studentens teoretiske og metodiske yrkeskompetanse for *praktisk gjennomføring* av slikt barnevernsfaglig utredningsarbeid i ulike kontekster. I denne forbindelse vektlegges hvordan utredningen kan utformes slik at arbeidet med *barnets beste* i fokus sikrer et *helhetssyn*, samt at en sikrer barns og foreldres *rettssikkerhet*, et nært *samarbeid med familien* samt viktige *etiske aspekter*. Videre skal studenten tilegne seg *forskningsresultater* som fra ulike teoretiske perspektiver belyser barnevernsfaglig utredningsarbeid og kvalitetsutvikling/sikring av slikt arbeid. Her er målsetningen å øke evnen til *kritisk refleksjon* over utredningsarbeid, samt å bidra til studentens forutsetninger for i egen yrkespraksis løpende å kunne *evaluere* og *videreutvikle* metodikken i utredningsarbeidet i tråd oppstilte kvalitetsmål og de erfaringer som gjøres i praksis.

Undervisnings- og læringsmetode:

Emnet er utformet ut fra en pedagogisk filosofi om *problembasert* og *situert* læring, hvor selve *forholdet mellom teori, metode og praktiske verktøy* innenfor ulike kontekster vektlegges systematisk. Som en rød tråd gjennom hele emnet skal studentene arbeide med en konkret metodisk modell for barnevernsutredninger med utgangspunkt i et realistisk kasus-materiale. Parallelt med dette arbeidet vil studenten involveres i en veksling mellom forelesninger, diskusjoner, gruppearbeid og individuelt arbeid med et innhold som på ulike måter knytter an til den løpende ferdighetstreningen innen utredningsarbeid. I praksis må en utreder ofte presentere og begrunne sin utredning muntlig, f. eks. i forbindelse med behandling av saker i fylkesnemnda. Trening i ferdigheter av relevans for situasjoner som krever muntlig framstilling av en sak vektlegges derfor også. Den ovenfor beskrevne læreprosessen avsluttes derfor med at studentene skal presentere resultatet av det simulerte kasusbaserte utredningsarbeidet i nærvær av – og i dialog med – de lærere som representerer de faglige tilnærminger som fokuseres i undervisningen, nemlig barnevernfag, juss og etikk. Nettbasert kommunikasjon mellom studenter og studenter og lærere er en del av arbeidsformen mellom samlingene.

Emneier:

Emne er obligatorisk for:

Emnet er ikke obligatorisk

Emne er valgbart for:

Master i Helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier (MBU), Master i Velferdspolitik og Master i Velferdsforvaltning (fra våren 2006)

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studentene ha fått godkjent arbeidskrav bestående av:

- utvikling av en skriftlig barnevernfaglig begrunnet plan for utredning av en sak på grunnlag av et kasus
- muntlig presentasjon av og begrunnelse for nevnte utredningsplan i nærvær av lærere og andre studenter. Arbeidet med arbeidskravet er et gruppearbeid og starter på første samlingen.

Eksamensform:

Eksamen gjennomføres som individuell skriving av et essay om utredningsarbeid, hvor forholdet mellom teoretiske, juridiske og etiske aspekter skal drøftes.

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier etc.) kan tas opp etter individuell vurdering.

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Heltid/ deltid:**Studieår:**

2006

Antall studenter:

10

Emneansvarlig:

Bjørn Arne Buer

Vedlegg:

[Pensum MBUB4 V2005](#) 0 B

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Buer, B. A. (2005) *Omsorgssvikt og mishandlingsdiskursen* . Forskningsrapport nr. 121/2005
Høgskolen i Lillehammer

Egelund, T. og Sundell, K. (2001) *Til barnets beste. Undersøkelser af børn og familier – en forskningsoversikt*. København: Hans Reitzels Forlag AS

Nygren, P (1997) *Profesjonelt barnevern som barneomsorg. Fra teori til verktøy* . 2 utgave Oslo: Ad Notam Gyldendal

Ofstad, K. og Skar, R. (2004) *Barnevernloven med kommentarer* . Oslo: Ad Notam Gyldendal

I kompendium/artikler (kjøpes Storkopi)

Eriksen, E. O. (2001) Demokratiets sorte hull. Om spenningen mellom fag og politikk i velferdsstaten. Kap. 4.

Fauske, H (1997) *Forståelse, forklaring og konstruksjon av sosiale problemer*. Sosiologi i dag nr. 4, 1997. s. 5-23

Lingås, L. G. (2003) *Etikk og verdivalg i helse- og sosialfag*. Oslo: Gyldendal Akademisk, 3. utgave, side 181 – 197

Masten, A. S. og Coatworth j. D. (1998) *The Development of Competence in Favorable and Unfavorable Environments* . American Psychologist Vol. 53, No. 2

Skorstad, B. (2005) *Profesjonsetikk* . I Eide, Botnen og Skorstad (2005) *Etikk – utfordring til ettertanke i sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk

Aadland, E. (2000) *Etikk for helse- og sosialarbeidere*. 3. utgave. Oslo: Det Norske Samlaget s. 49 – 86

Supplerende/anbefalt litteratur (ikke obligatorisk):

Level of course:

MBUMASTER Masteroppgave i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier - MBU

Navn:

Masteroppgave i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier - MBU

Kode:

MBUMASTER

Studiepoeng:

45

Emnebeskrivelse:

Det selvstendige arbeidet utgjør 45 studiepoeng og tilsvarer ett og et halvt semesters fulltidsarbeid for studentene. Inntil tre studenter kan samarbeide om oppgaven. Sidetallet trenger ikke å øke med antall forfattere, men en vil stille større krav til prosjektets omfang og arbeidsmengde. Det forventes at alle forfattere har bidratt med omtrent likeverdig innsats.

Oppgaveseminar vil bli gitt som et tilbud til studentene og har som mål å gi en orientering om de regler og retningslinjer som utgjør rammen for det selvstendige arbeidet. Studentene skal her bli gjort kjent med de problemer og vansker som kan oppstå i forbindelse med planlegging og gjennomføring av ulike former for oppgaver, f.eks. teoretiske oppgaver, empiriske undersøkelser, kasuistiske analyser eller delstudier innen større forskningsprosjekt.

Ved gjennomgang av aktuelle oppgaveplaner skal studentene få erfaring med å avgrense og analysere en problemstilling, utarbeide disposisjon for oppgaven og å legge en realistisk arbeidsplan for å gjennomføre et selvstendig arbeid.

Undervisnings- og læringsmetode:

Studenter har krav på veiledning med oppgaven. Studentene som utfører empiriske forskningsarbeider kan også få veiledning i den statistiske behandling av data, men en forutsetter at studentene normalt selv skal utføre sine dataanalyser.

Emneier:

Emne er obligatorisk for:

Obligatorisk del av Master i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier - MBU.

Eksamensform:

Se innledende pkt. om evaluering. Det gis utførlig tilbakemelding om oppgaven.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Semester:

Heltid/ deltid:

Antall studenter:

40

Undervisningsspråk:

Level of course: